

Nr 243.

Av herr **Wiberg m. fl.**, *om anslag till bidrag till kostnaderna för utbyte av i landsortsmuseer deponerade konstverk från nationalmuseum.*

I sina anslagsäskanden att förelägga 1946 års riksdag har chefen för nationalmuseum gjort framställning om att medel måtte anvisas under budgetåret 1946/47 som bidrag till ombyte av ett antal i landsortsmuseer deponerade konstverk. Som skäl härför har museichefen anfört framställningar i frågan från olika landsortsmuseer, i vilka värdet av att kunna bjuda museibesökarna nya konstintryck framhållits. Vissa museer ha haft sina depositioner under lång tid; i flera fall ända sedan sekelskiftet och i ett fall sedan 1887. Det är därför naturligt, att dessa konstverk icke alltid motsvara de krav, som i våra dagar böra ställas på konstbeståndet i ett museum. De deponerade antalen konstverk utgöra i många landsortsmuseer en väsentlig del av konstbeståndet. Det kan anföras, att dessa i Nyköpings museum uppgå till 483 nr, i Ystads konstmuseum till 408 nr, i Växjö museum till 199 nr och i Falu medborgarhus till 60 nr. Andra museer, som äro i behov av att få sina depositioner helt eller delvis förnyade, ha angivits vara de i Eskilstuna, Halmstad, Kalmar, Kristianstad, Landskrona, Skövde, Visby, Vänersborg och Östersund.

Ett utbyte av depositionerna måste under alla förhållanden verka stimulerande på landsortens konstliv, som också alltifrån början av den utvidgade depositionsverksamheten ingått i museets planer. Ett dylikt utbyte kan dock endast verkställas med framgång om det genomföres för ett tiotal landsortsmuseer samtidigt, på så sätt att deras depositioner intagas till nationalmuseum och där i samråd med depositionsmyndigheterna uppdelas i nya grupper efter varje ords särskilda önskemål och behov. För nationalmusei egen del är ett dylikt tillvägagångssätt mycket önskvärt ur flera synpunkter. Det skulle möjliggöra en omprövning av depositionsmaterialen med hänsyn till museets egen utställning och giva tillfälle till en noggrann kontroll av konstverkens tillstånd samt till kompletterade fotograferingar. Ett genomförande av museichefens förslag kräver emellertid dels utrymme, dels extra anslagsmedel. Utrymme kan nu enligt uppgift beredas i de lokaler, som under våren komma att utrymmas av krigsarkivet i museets bottenvåning. Vad kostnaderna beträffar har museichefen förklarat det som självfallet, att depositionsmyndigheterna till viss del skola svara för dessa. Men han ansåg, att man icke kunde förvänta, att de ensamma skulle vara i stånd att bära hela utgiften, detta desto mindre som nationalmuseum även skulle komma att draga fördel av anordningen. Museichefen beräknade, att minst 400 konst-

verk måste transporteras till museet, vilket redan för emballeringen kräver icke oväsentliga anslagsmedel. Han beräknade den totala kostnaden för den ifrågasatta åtgärden till 10 000 kronor, varav förslagsvis hälften borde bestridas av depositionsmyndigheterna. För statens del skulle alltså ett engångsanslag av 5 000 kronor böra anvisas, med vilket belopp delposten till försäkringar och transport av konstföremålen skulle ökas.

Statskontoret har funnit det tveksamt, om statsmedel skulle anvisas för bekostande av utbyte av i landsorten deponerade konstverk, och fann det böra åligga en depositionsmyndighet att svara för alla kostnader, som må vara förenade med en deposition. Att i samband med ett av en depositionsmyndighet påkallat utbyte av deponerade konstverk museet sättes i tillfälle att verkställa fotografering och att tillse, att depositionsmyndigheten fullgjort honom åliggande vårduppgifter, skulle enligt statskontoret knappast kunna åberopas till stöd för att staten skulle delta i kostnaderna för utbytet. Statskontoret måste därför ifrågasätta, om icke dessa kostnader helt eller i varje fall till största delen böra bestridas av depositionsmyndigheten.

Statsrådet har med hänvisning till vad statskontoret anfört icke ansett sig kunna föreslå, att medel nu äskas till bidrag till kostnaderna för utbyte av i landsortsmuseer deponerade konstverk.

Kungl. Maj:ts beslut att i 1946 års åttonde huvudtitel icke framlägga förslag om något anslag till detta utbyte är livligt att beklaga, då den depositionsverksamhet, som nationalmuseum utövar till landsortens museer, utgör ett viktigt led i strävan att låta statens konstsamlingar komma hela landet till godo och därigenom vidga landsortens kulturella liv. Då denna verksamhet måste anses som ett riksintresse, kan det icke anses rimligt, att staten lägger hela den ekonomiska bördan på de intresserade landsortsmuseerna.

Statskontoret har också i sitt ovan angivna uttalande ifrågasatt möjligheten, att staten till en mindre del kunde bestrida kostnaden för den önskvärda omflyttningen.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta att under åttonde huvudtiteln för budgetåret 1946/47 uppföra ett reservationsanslag av 5 000 kronor till nationalmuseum som bidrag till kostnaderna för utbyte av i landsortsmuseer deponerade konstverk.

Stockholm den 22 januari 1946.

Åke Wiberg.

Per A. Johnsson
i Kastanjegården.

Olof Andersson,
Malmö.

Stig Janson
i Frändesta.

Osc. Werner.

Bertil von Friesen.